

По-третє, особистісна надійність - відданість співробітника організації, його лояльність до підприємства з позиції оцінки властивих йому моральних якостей, та соціального оточення. [9, с.138].

Таким чином, кадрова безпека, будучи елементом економічної безпеки підприємства, орієнтована на роботу з персоналом, на вдосконалення методів і процедур прийому і відбору персоналу, адаптації нових співробітників, розробку критеріїв їх оцінки, мотивації, поліпшення умов праці, на встановлення етичних і трудових відносин, підвищення оперативності управління, за рахунок зниження витрат на реалізацію управління кадровими процесами. Забезпечуючи високий рівень кадрової безпеки, підприємство в значній мірі підвищує економічну безпеку в цілому, оскільки персонал - ключова ланка в роботі підприємства.

Список використаних джерел:

1. Швець Н. Методи виявлення і збереження кадрової безпеки, або Як перемогти зловживання персоналу. Персонал. 2006. № 5. URL: <http://www.personal.in.ua/article.php?id=291>.
2. Швець І.Б. Економічна безпека в управлінні персоналом. Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна. Випуск 36-1. Донецьк. 2009. С. 179-184.
3. Кос В.В. Кадрова безпека. URL: <http://privatbank.ua/ua/business/srednemu-i-krupnomu-iznesu/kadrovajabezopasnost>.
4. Томаневич Л. М. Кадрова безпека підприємства як об'єкт теоретичного дослідження. Збірник наукових праць Львівського державного університету внутрішніх справ. 2009. № 1. С. 185-193. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvldu_e/2009_1/index.htm.
5. Назарова Г. Передумови створення системи кадрової безпеки підприємства. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2010. Вип.15. С. 34–37.
6. Карлін М. І. Борисюк О. В. Управління державними фінансами: посібник / М.І. Карлін, О. В. Борисюк. Луцьк : ПП Іванюк, 2013. 273 с.
7. Ортинський В.Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ: навчальний посібник / В.Л. Ортинський, І.С. Керницький, З.Б. Живко – Правова єдність, 2009. 544 с. URL: [доступу:http://pidruchniki.ws/1663080551264/ekonomika/ekonomichna_bezpeka_pi_dpriyemstv_organizatsiy_ta_ustanov_-_ortinskiy_vl](http://pidruchniki.ws/1663080551264/ekonomika/ekonomichna_bezpeka_pi_dpriyemstv_organizatsiy_ta_ustanov_-_ortinskiy_vl).
8. Борисюк О. В. Основні загрози фінансової безпеки України. International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings. January 29, 2016. Klaipeda: Baltija Publishing. 270-271 p.
9. Красномоєць В. А. Методи забезпечення кадрової безпеки підприємства. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2012. Випуск 3(59) 2012 р. Серія «Економіка». С. 138-143.

Ломпей С.О., Пфістер Д.Г., студенти
Науковий керівник: Фірман В.М.,
к.т.н., доцент
Львівський національний університет
ім. Івана Франка, м. Львів, Україна

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Метою функціонування будь-якого підприємства, яке займається виробництвом або послугами є отримання прибутку , економічної ефективності,

які в умовах сьогодення в контексті розвитку економіки України перебувають у тісній взаємозалежності від впливу як глобалізаційних процесів, так і макроекономічних чинників впливу всередині країни та характеризується нестабільністю політичного, економічного, правового середовища й невизначеністю умов функціонування підприємницьких структур. Для вітчизняних підприємницьких структур стає актуальною проблема формування системи їх фінансово-економічної безпеки. Вона забезпечується впровадженням сучасних форм, методів, інструментів й комплексного врахування взаємозв'язків її елементів. Основне завдання фінансово-економічної безпеки підприємницьких структур - максимально сприяти нейтралізації існуючих та потенційних ризиків і загроз.

Фінансово-економічна безпека підприємницьких структур є багатоаспектним поняттям, оскільки стосується безпосередньо заходів щодо попередження можливих збитків, спричинених внутрішніми та зовнішніми чинниками. На думку Іващенко О. О., Четверікова П. М., фінансово-економічна безпека – це результат комплексу складових, орієнтованих на усунення фінансово-економічних загроз функціонування та розвитку підприємства і забезпечення його фінансової стійкості й незалежності, високої конкурентоспроможності технологічного потенціалу, оптимальності та ефективності організаційної структури, правового захисту діяльності, захисту інформаційного середовища, комерційної таємниці, безпеки персоналу, капіталу, майна та комерційних інтересів [1]. Ковальчук Н. О., Корбутяк А. Г. пропонують трактувати фінансово-економічну безпеку підприємства як такий стан його економічної системи, що характеризується внутрішньою збалансованістю, стійкістю до негативного впливу будь-яких загроз, високим рівнем адаптованості до мінливих умов зовнішнього середовища та її здатністю забезпечувати фінансово-господарську діяльність на основі реалізації інтересів власників корпоративних прав, інвесторів шляхом оптимального поєднання наявного інструментарію діагностичного та контролюючого фінансового характеру [2].

Основними характеристиками системи фінансово-економічної безпеки підприємства є:

— унікальність (система фінансово-економічної безпеки не може бути однаковою в різних підприємствах, установах чи організаціях. Її унікальність залежить від спеціалізації та структури виробничої діяльності та промислового потенціалу, місця суб'єкта господарювання на ринку, кваліфікації та дисциплінованості кадрів тощо);

— самостійність (система фінансово-економічної безпеки окремого підприємства є відносно самостійною й відособленою по відношенню до аналогічних систем безпеки інших суб'єктів підприємницької діяльності, у той же час, система фінансово-економічної безпеки підприємства — це складний елемент фінансово-економічної безпеки регіону, галузі, держави);

— комплексність (система фінансово-економічної безпеки підприємства може бути тільки комплексною. Її забезпечення тісно пов'язано з рівнем

забезпечення науково-технічної, кадрової, екологічної, інформаційної, фізичної безпеки та інших);

— динамічність (полягає у забезпеченні можливостей швидкої зміни послідовності дій та стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки при зміні факторів та умов фінансового середовища підприємства);

— ефективність (ефективне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства можливе за умов, коли вибір та застосування сил, засобів та охоронних заходів здійснюється на основі детально продуманої концепції) [3].

Для досягнення фінансової безпеки на підприємстві необхідно розробити механізм забезпечення фінансової безпеки. Для розгляду даного механізму визначимо сутність поняття «фінансова безпека». Сутність фінансової безпеки полягає у наявності такого його фінансового стану, який характеризується:

— збалансованістю і якістю фінансових інструментів, технологій і послуг;

— стійкістю до загроз;

— здатністю підприємства забезпечувати реалізацію фінансових інтересів, а також місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів;

— спрямованістю на ефективний і сталий розвиток [4].

Тому механізм фінансової безпеки підприємства дозволяє:

1) забезпечити фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність та достатню фінансову незалежність підприємства у довгостроковому періоді;

2) забезпечити оптимальне залучення та ефективне використання фінансових ресурсів підприємства;

3) ідентифікувати зовнішні і внутрішні небезпеки та загрози фінансовому стану підприємства та розробляти заходи для їх вчасного усунення;

4) самостійно розробляти та впроваджувати фінансову стратегію;

5) забезпечувати достатню фінансову незалежність підприємства;

6) забезпечувати достатню гнучкість при ухваленні фінансових рішень;

7) забезпечувати захищеність фінансових інтересів власників підприємства [4].

До складу фінансових інструментів забезпечення фінансової безпеки підприємства, що визначають його фінансові відносини, слід віднести:

- платіжні інструменти (доручення, акредитив та ін.);

- кредитні інструменти (угоди про кредитування);

- депозитні інструменти (депозитні сертифікати, угоди);

- інвестиційні інструменти (акції, паї);

- інструменти страхування (страхова угода) [4].

Отже, процес формування системи фінансово-економічної безпеки підприємства є доволі складним завданням і охоплює сукупність елементів, які в комплексно-раціональному поєднанні дозволять підприємницьким структурам забезпечити їх прибутковість та стабільний розвиток. При її формуванні необхідно враховувати специфіку функціонування конкретних суб'єктів господарювання та ступінь ризиковості їх діяльності. Комплекс заходів із підвищення рівня фінансово-економічної безпеки покликаний забезпечити

мінімізацію фінансово-інвестиційних загроз, удосконалення виробничої програми, організаційної структури, підвищення якості кадрового потенціалу управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві, що дасть змогу менеджменту більш якісно захищати власні фінансові інтереси та розробляти заходи з протидії загрозам внутрішнього та зовнішнього середовища. В даному контексті виникає необхідність розробки дієвої стратегії розвитку фінансово-економічної безпеки, яка би характеризувалася тісним взаємозв'язком і взаємообумовленістю її основних складових. Для ефективної розробки та впровадження дієвої стратегії економічно-фінансової безпеки підприємства потрібно на підприємстві розробити та використовувати механізм забезпечення економічної безпеки, який включає в себе: інструменти, методи та систему інформаційно-аналітичного забезпечення.

Список використаних джерел:

1. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : монографія / за ред. Т.Г. Васильціва. Львів, 2012. 386 с.
2. Ковальчук Н. О. Підходи щодо оцінювання фінансово-економічної безпеки вітчизняних підприємств. *Бізнес-інформ*. 2014. № 10. С. 249-255. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=binf_2014_10_42 (дата звернення: 24.10.2019).
3. Квасова О.П., Хіміч Г.О., Дегтяр А.С. Фінансово-економічна безпека як система. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2016. № 12 (22). 2 т. С 70-73.
4. Чібісова І.В. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_31/Chibis.pdf (дата звернення: 25.10.2019).

Ляхович О.О., к.е.н., доцент

Кравчук О. О., студентка

Національний університет водного
господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна

**ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА**

В умовах неоіндустріального розвитку суспільства необхідною умовою забезпечення сталого економічного зростання та посилення національної конкурентоспроможності є перехід від економіки, заснованої на використанні природних ресурсів, до економіки, що базується на знаннях та інноваціях, оскільки у розвинутих країнах до 80% приросту ВВП забезпечується саме технологічними інноваціями. Україною обрано інноваційно-інвестиційну модель економіки, у рамках якої посилена увага приділяється здійсненню фундаментальних наукових досліджень та пошуку інвестиційних ресурсів для фінансування найбільш перспективних проектів і впровадження їхніх результатів у виробництво, але побудова такої системи можлива лише після низки структурних реформ та створення інституційного підґрунтя (уніфікації законодавства до світових стандартів, створення інфраструктури інноваційно-